

Depressie en suïcidaliteit bij piloten: nasleep catastrofale Germanwings-vlucht 9525

ARTIKEL

LITERATUUR

- Wu AC, Donnelly-McLay D, Weisskopf MG, McNeely E, Betancourt TS, Allen JG. Airplane pilot mental health and suicidal thoughts: a cross-sectional descriptive study via anonymous web-based survey. *Environ Health* 2016; 15: 121.

AUTEUR

GERBEN VAN DE KRAATS

E-mail: g.vd.kraats@dji.minjus.nl

Deze rubriek komt tot stand in samenwerking met De Jonge Psychiater (www.dejongepsychiater.nl).

De Jonge Psychiater

Waarom dit onderzoek?

Op 24 maart 2015 veroorzaakte een copiloot met een depressie de crash van Germanwings-vlucht 9525 waarbij alle 150 inzittenden overleden. De crash heeft een gevoelig onderwerp – de geestelijke gezondheid van piloten – op dramatische wijze onder de aandacht gebracht.

Onderzoeksvraag

Hoe vaak komen depressie en suïcidaliteit voor bij piloten in actieve dienst in de commerciële luchtvaart?

Hoe werd dit onderzocht?

De auteurs benaderden 3485 piloten voor deelname aan hun beschrijvend crosssectioneel onderzoek. De informatie werd niet verkregen uit reguliere bedrijfsgeneeskundige evaluaties van luchtvaartautoriteiten en -maatschappijen, maar vanuit een anonieme internetenquête. De gebruikte vragenlijst bestond niet alleen uit vragen naar de geestelijke gezondheid van de deelnemers. Bij data-analyse bepaalde men o.a. de incidentie en prevalentie van depressie, gemeten als score op de PHQ-9 (verkorte versie van de *Patient Health Questionnaire*, waarbij enkel de DSM-IV-criteria en ernst van depressie worden uitgevraagd).

Belangrijkste resultaten

Van de 3485 uitgeschreven enquêteformulieren werden er 1866 (53,5%) volledig ingevuld geretourneerd. De auteurs noemen de lengte van de vragenlijst als mogelijke oorzaak voor non-respons. 233 (12,6%) van de 1848 piloten die de PHQ-9-vragenlijst invulden en 193 (13,5%) van de 1430 piloten die aangaven de voorafgaande week nog te hebben gevlogen, kwamen op een PHQ-9-score boven de afkapwaarde voor depressie (≥ 10 uit 27). 75 (4,1%) piloten gaven aan de afgelopen twee weken last te hebben gehad van suïcidale gedachten.

Hoe zal dit onderzoek ons vak veranderen?

De auteurs concluderen dat wereldwijd piloten kampen met depressieve symptomen, maar dit niet via de gereguleerde bedrijfsmedische kanalen kenbaar maken vanwege de potentiële consequenties voor hun loopbaan. De resultaten kunnen niet direct worden gegeneraliseerd, maar vormen wel een aanwijzing voor een belangrijk probleem. De auteurs adviseren de luchtvaartautoriteiten om meer aandacht te schenken aan de detectie en preventie van depressieve stoornissen bij piloten. Toekomstig onderzoek moet zich volgens hen richten op de evaluatie van risicofactoren voor het ontstaan van depressieve stoornissen bij piloten. Zij denken o.a. aan slaapproblemen, verstoringen in het circadiaanse ritme bij piloten en een toegenomen werkdruk bij een toenemende concurrentie tussen luchtvaartmaatschappijen. Een eventuele drempel bij piloten om tijdig zorg in te schakelen moet worden weggenomen.